

سُورَةُ قَافٍ
Suuraa Qaaf

*Dura dursoo suuran tun suuraa (qaaf)
je'anti.

قبل كل شيء هذه هي سورة (ق)

*Isiin suuraa makkaati aayata {38} malee
isiin ta madiina'aatii

وهي سورة مكية الا الآية (٣٨) فهي
مدنية

* Aayaanni isi'ii afurtamii shan {45}

وأياتها (٤٥)

*Lakkooyisi isi'ii shantama {50}

وترتيبها (٥٠)

*Isiin eega suuraa mursalaatii buute

نزلت بعد سورة المرسلات

*Jalqabni dubbi'ii maqaa Rabbii rahgmata
qabuutii.

*(Qaaf} jecha kana waan itti fedhame
Rabbumaatu beekha.haa tayuu tafsiirri
gariin maqaa gaara dachi'iin marsuuti je'a
,duuba qaafin khakhadhee,

ق

1} *Qur'aana kabajaa qabuun kakadhee
yaa ergamaa kiyya muhammad odoo ati
ergamaa Rabbii, kan nama qajeelchu'uu
ergame taatuu,kuffaarri makka sitti ama-
nuu dide.

وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ١

*Inuma sitti amanuu dhiisiin ergamaan

بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ

tokko isaanumarraa isaanitti ergamee, azaaba ibiddaa, kan eega du'anii , qa-
bri'ii kaafamanii, isaan gubuun, isaan sodaachisuun, isaan dinqee ajaa'iba
godhan. takkaa nama du'ee ka'e hin agarre je'anii. odoo Rabbiin eega duu-
tanii ni kaafamtan, Rabbii duraan dhabamarraa isin uumetu, lammada isin
deebisa je'ee, ragaa gama hundaan itti fiduu, dhagayuu didanii, akkamitti
namni nutti ergamee, eega duutanii ni kaafamtanii, ni gaafatamtanii amanaa
,yoo amanuu baattan, ibiddaan gubattan nuun je'a . je'anii ajaa'iba god han,

*Kuffaarri warri Rabbi moromu, akki je'e

فَقَالَ الْكَافِرُونَ

2} *Wanni inni nuun sodachisu kun, waan
ajaaibaati nu sodaachisuun isaa kun waan
nama dingu. Ni kaafamtaniin inni nuun
je'u waanuma ajaa'ibaati?

هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ٢

*Si eega duunee biyyee taanee, deeff-
amnaa?,

أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا

*Lammada uumamnee deeffamuun sun,

ذَلِكَ

3} *Deebi'iinsa aylii teenyarraa fago'ooti,
waan argamuun taane je'an.

رَجَعِ بَعِيدًا

Duuba Rabbiin akki je'e: nuti beynee jirra

قَدَعَلِمْنَا

*Waan dachiin, qaama isaanirraa iriftu

مَا نَقُصُّ الْأَرْضُ مِنْهُمْ

waan foon isaanirraa nyaattu. waan rifeensa isaanirraa adda facaaftu, waa takka nurraan badduu, akkamitti waan san walitti deebisuun nu dhiba? Waan takka, tan addaan diigamte, walitti deebisuun, nama duraan tolchi dhiisii, namuma kaanuu ni dhibaa? tanaaf jecha akka duritti isaan deebifna. Humna isaanii hunda quba qabnaa,

4} *Waan san beekhuu keenyan wajji kit-

وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ

aaba waa hundi keessa jirtu, kan lakkooyisa isaanii, maqaa isaanii ,waan biyyeen qaama isaanirraa nyaatte hunda eegatu, nu bi ra jira. Inni lawhga-lmahgfuuz je'amaa. inni samii torbanii ol qilleensa keessa jira. Kan dheerinni isaa dachi'ii samii jidduu gayu. kan bal'inni isaa bayaafii dhiyajidduu gayu. kan wanni Rabbiin uume hundi keessa jirtu.

*Kuffaarri makkaa haqa. yookaa qur'aana
kijibsiisee jira,

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ

*Hoggaa hayni yookaa qur'aanni isaanitti
dhufe,

لَمَّا جَاءَهُمْ

5} *kuffaarri makka dubbii nab muhamm-

فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَّرِيحٍ

adiifii dubbii qur'aanaa keessatti yaada wal dhabu,yookaa wal dhayu keessa jiran. wanni isaan nabiifii qur'aanan Je'an ,wal dhadhaba. wanni isaan nabi Muhammadiin je'an: falfalaa sun tayu'uuf dinnaan, wallisaa je'an. Sun tayu'uuf dinnaan: maraataa je'an. sun tayu'uuf dinnaan: waan guutummaa isaa beekhaniif, nama raaga laalu je'anii, akkanatti waan nabiin je'an keessatti, dubbiin isaanii wal dhooyti. maalif hoggaa jecha arrabaa tokko isaan je'an isaanumaatu Muhammad arraba kana hin qabu je'ee wal kijibsiisa. yoo kaan fidanis akkasi. akkasuma waan qur'aanan arrabsan keessattis, wal dhaban. hoggaa walaloo, hoggaa falfala,hoggaa raaga, hoggaa odu duroo je'anii, duuba qur'aanni waan isaan je'aniin kana hundaa ol tayuu arganii, waan arrabsaniin dhabanii, dhama'an. Rabbiin ragaa dandeytii isaatifii, tokkummaa isaa dubbatee akki je'e.

*Si samii isaan gubbaa jirtu ol hin laalanii? akka itti jabeeffamtee uumamte. Akka sanirraa ,namni isii akkatti uume ,Iammada nama uumuu dandayaa beekan

*Akka dandeytii teenyan utubaa malee ol fuunee dhaabne, hin laalanii,

*Kan urjiidhan bareechine miidheysine,

6} *Kan qaawa, yookaa baqaqaa takka hin qabne, uraa laalanii argan hin qane.

* Ammas dachii hin laalanii, tan uumnee bal'ifnee, akka irratti jiraatuu dandayan goone,

*Kan gaara gurguddaa keessa dhadha abne. akka dahii gad dhaabee, nama isi'-irajiruun soossoo'uu dhowwuf,

*Kan dachii keessaa, gosa waan mayruu hunda magaine,

7} *Waan hoggaa laalan nama gamma-chiisu, bareedumina isaatin.

*Humna teenya nama garsisu'uuf waan san dalayne

8} * Ammallee akka gabriha keenya kan gara keenya deebi'u, niggmaa keenya ya-adachiifnee akka gorfamu godhu'uufi. Isa namni gorsa keeyan fayyadamuu.

*Sami'irraa bishaan barakaa qabu kan waa magarsu buufnee j irra,

*Kan rooba takkaa bishaan barakaa qabu saniin masnoo hedduu magarsine,

9} *Ammallee midhaan waan haamamuu, yookaa muramuu magarsine. kan akka qamadi'ii mishinga'aa.

* Ammallee timira dhedheeraa uumnee jirra,

*Tan daraaraa,

10} *Tuuttee qabdu yookaa qabu.

أَفَا تَنْظُرُونَ إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ

كَيْفَ بَيْنَٰهَا

وَزَيْنَٰهَا

وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾

وَالْأَرْضَ مَدَدَٰنَهَا

وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رُوسِيَ

وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ

بِهَيْبَةٍ ﴿٧﴾

بَبَصْرَةٍ

وَذَكَرْنَا لِكُلِّ عَبْدٍ مِّنْهُمْ

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْرَكًا

فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ

وَحَبَّ الْحَبِيدِ ﴿٩﴾

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ

لَهَا طَلْعٌ

نَضِيدٌ ﴿١٠﴾

*Haa gabroonni keenya isaan jiraatu'uuf
waan san uumne, takkaa magarsine,

رِزْقًا لِلْعِبَادِ

*Rooba saniin biyya goggoydee duuti
jiraachifnee, magarsiifne,

وَأَحْيَيْنَاهُمْ بِلَدَةِ مِثْنًا

11} *Akka waan dubbannee sanitti warri
duue qabrii jiru,qabri'ii baya.akka biyya

كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾

goggoyde, rooban jiraachifnee, jiraachifnutti warra qabri'ii, rooba itti roob-
sinee, lafee mo'oodhaa, ta qaama namarraa biyyeen hin nyaannerraa namni
mayraa,akka timirri firii goggoyduu, sanirraa mayree akka duritti deebi'utti
akka bunni firii goggoydu'urraa, mayree akka duritti deebi'utti, namni du'ee
qabrii jirus lafii xiqqoo, hanga firii midhaanii, tan qaama isarraa hafterraa
mayree, akka duritti deebi'a. ammo namni biyyeen qaama isaa hin nyaanne,
kan qaamni isaa guutun, qabrii keessa jiru, kan akka anbiyootaa inni may-
ruudhatti hin haajamuu, dachumaatu irma dhooyee qabri'ii baya. duuba kuf-
faari, odoo waan kana hunda gad qabee laalee, akka Rabbiin waan dub-
banne san duraan uume, lammada nama uumuu dandayu, ni beeka.

*Warra makka kan si kijibsiise kana dura,
ummanni {nuuhg} ergamaa keenya {nu-
uhg} kijibsiisee jira, kun aaduma warra
Rabbi moromuutii, hin yaaddawin,
*Akkasuma warri (Rassii) nabiiyyii isaanii

كَذَبَتْ قِبَاهَهُمْ قَوْمٌ نُّوحٌ

kan {hanzalaa} je'amu takkaa {shu'eybi} kijibsiiseejira, (rassi) jechuun;
eela jechuu, isaan eela san bira, horii isaanitiin qubatani, achitti muka
gabbaran, duuba Rabbiin nabiiyyii itti ergee,qajeelaa jennaanin ,kijibsiisan.
Hoggaa san Rabbiin, balaa itti buusee, eelli sun citeenii, waan naannoo
sanjiru, isaanifii, horii isaanillee dachiin liqimsite,

وَأَصْحَابُ الرَّيِّ

12} *Ummanni sgaalihis kan (thamuud)
je'amu.

وَنَمُودٌ ﴿١٢﴾

*Ummanni (huud} iramis,

وَعَادٌ

*Firkgawna misraatis,

وَفِرْعَوْنٌ

13} *Obboleeyyan nabi luuxis.

وَأَيُّوُنُ لُوطٍ ﴿١٣﴾

*Warri daggalaatis, umanni shukgeybii,

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ

*Warri yaman kan mootin isaanii, takkaa
nabiin isaanii (tubbakg} je'amus,

وَقَوْمُ نَبِيعٍ

* Jarri dubbanni sun hundinuu,

كُلٌّ

*Anbiyoota Rabbiin isaanitti erge dhug-
o'oomsuu didanii jiranii,
14} *Tanaaf azaaba itti buusuu haqa go-
dhatanii, balaadhan isaan fin'ee, kuffaarri
qureyshi'ii, waan ati dhufteen, sirraa qee-
baluu dhabuun, sin yaachisiin.

كَذَّبَ الرُّسُلَ

فَخَوَّعِيدٍ ١٤

*Si uumaa hoggaa duraa nama uumnen,
wahi dadhabnee? hin dadhabne jechu'.
Duuba lammada nama uumnee deebisuu
hin dadhabnugaa,

أَفَعِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ

*Kuffaarri, shakkii qaba, shakkii keessa
jiran,
15} *Uumaa haarawa uumnee qabri'ii ka-
asuudharraa, shakkii qabaniin hin dhug-
o'oomsan.

بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ

مَنْ خَلَقَ جَدِيدٍ ١٥

*Dhugumaan nama uumnee jirra

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ

*Nutu waan lubbuun namaa garaa keessaa
itti hasaastu ni beynaa

وَنَعَلْنَا مَا تُؤَسِّسُ بِهِ نَفْسَهُ

16} *Nutu hidda dhamaa, kan morma isaa

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ١٦

keessa jirurra, beekomsaan, isatti dhiyaannaa. waan inni dalagurraa waa takkaa nurraan dhokatu. Takkaa malaaykan teenya hidda on ne'ee kan morma keessa jirurra isatti dhiyoo.

*Hoggaa fuudhee katabu, yookaa bar-
reessu,

إِذْ نَلَقَى

*Malaaykonni lamaan dalagaa nama hu-
ndaa eeydee barreessu'utti maddabamte,
yookaa wakkalamte, waan inni dalage
fuudhan,

الْمُتَلَقِيَانِ

17} *Malaaykan lamaan sun mirgaa bitaa
isaati tattaa'anii, dalagaa isaa, jecha tsaa,
eegan.

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ١٧

*Namichi waa takka afaan isaatii hin
bayu, hin dubbatu,

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ

*Yoo kan isa bira jiraatu taye malee
malaaykichi {raqiib} je'amu kan dalagaa
isaa eegu katabu'uu jecha,

إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ

18} *Ammallee malaaykichi {atiid } je`a-

عِيدٌ ١٨

mu kan achi jiraatu taye malee dalagaa isaa eegee katabu'uu yookaa bare-
essu'uuf malaaykonni lamaan kun, tokko mirga taa'aa Raqibifii Atiid je'a-
nee ni yaamama. Ammoo kuun bitaa namichaati taa'aa inninis maqaa lam-
aan kanaan ni yaamama. Makgnaan maqa lamaan kanaa, tiysitee jechu'. haa
tayuu dalagaan isaan lamaanii adda . maalif kan mirga taa'u, waan gaarii na-
michi dalagu, yookaa je'u, kataba. inni dalagu'uufii malaaykichi katabuun
wal jalaanhaftu. odoo kan bitaa taa'u hin gaafanne kataba, yookaa barreessa
jehuu. Ammo kan bitaa taa'u dilii, yookaa cubbuu, namichi dalagu, yookaa
je'u, kataba, takkaa barreessa, haa tayuu inni bita'aa kun, isa mirgaa gaafatu
malee, waa takka hin katabu. duuba yoo gaafate, waa xiqqo afadhu, taw-
batuu hin ooluu je'aan, duuba yoo towbatuu, yookaa araara barbaaduu dha-
buu isaa hubatan katabi je'aanii, ni kataba, yookaa ni barreessa, jarri mala-
ayka'aa lamaan kun, hogguma takka, namicha biraan siqan. yoo inni haala
sadii keessa jiraate malee,

1} Yoo inni bakka itti gad taa'an sagaraa keessa j iraaate.

2} Yoo inni jaartii isaatin wajji rafu'utti jiraate.

3} Yoo inni j anaabtaa qabaate, yoo inni haala sadeen kana keessatti waan
gaarii, yookaa hamtuu dalage, foolee urgooytu'uufii, ajooytu'uun beekhani,
ni kataban, dilii foolee hamtu'uun beekhanii toltuu foolee urgooytu'uun
beekhan.

*Shakharaanni du'aa, waan dhuga`aatin

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ

dhufe, sun waan dhuga'aa, kan Rabbiin ni dhufti je'ee, dubbii aakhira'arraa,
nuu odeessee. kan akka azaabaa, jannataa, kan namni addunya'arratti mo-
romuu ture , hoggaa duuti itti dhufte, haqa tayuu argee, dhugo'oomsu,

*Duuti sun,

ذَلِكَ

19} *Waan sodaattee dheysuu turte.

مَا كُنْتَ مِنْهُ نَجِيْدٌ ١٩

*Garriin lammeysa'aa ta qabriidhaa nama
kaasu'uu jecha, afuufamtu ni afuufamtii,

وَنُفِخَ فِي الصُّوْرِ

20} *Guyyaan garriin afuufamtu sun guy-
yaa kuffaaraf azaabni baallamame.

ذَلِكَ يَوْمَ الْوَعْدِ ٢٠

*Lubbuun hundi dirree qiyaama'aa ni
dhufti, takkaa dhufte,

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ

*Kan malaaykichi, isii oofu wajji jiru,

مَعَهَا سَابِقٌ

21} *Kan warri ragaa itti bayu wajji jiru sun harkaa miila isaanitii, gaafas wanni kuffaaran je'amu, takkaa wanni namaan je'amu,

وَشَهِدٌ ۙ (٢١)

*Ati, guyyaa qiyaama'aa jabaa kana, gaafa addunya'arra jirtu dagatuu turte. Isa kana argu'urraa hagooggii keessajirtaa,

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا

*Ar'a hagooggii sirraa kaafnee, waan takkaa hin argin, kan sitti argame kana daboolaa sirraa fuunee, argi,

فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ

22} * Argaan tee ar'a akka sibiilatti jabbu'uu waan adunya'arratti hin agarre hunda agartii. waan hgijaabni takkaa girtoon irraa deemtef, waan dur addunya'arratti moromuu turte hunda garti.

فَبَصَّرَكَ الْيَوْمَ حَرِيدٌ ۙ (٢٢)

*Malaaykichi namichatti wakkalame, kan itti qindeeffame, akki Rabbiin je'u,

وَقَالَ فَرَيْدٌ ۙ

*Kitaabni dalagaan namichaa, hanga inni addunya'arra jiru keessatti katabamte, kan itti na ajajje kan na bira jiru,

هَذَا مَا لَدَىٰ

23} *Hunoo dhufee, as jira je'a, duuba Rabbiin akki malaayka'aan je'u,

عَيْنِي ۙ (٢٣)

24} *Kaafira addunyaadharratti haqa diduu ture, hunda ibidda jahannamitti haraa.

الْقِيَامِ فِي جَهَنَّمَ كُلِّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ۙ (٢٤)

* Warra waan gaarii nama dhoowwatu waan haqa taye, kan kennuun irraa barbaadamu, kan akka zakka'aa faa kennuu didu

مَنَاجِلٍ لِلْخَيْرِ

*Kan namatti roorrisu, wasana namatti dabru,

مُعْتَدٍ

25} *Kan waan islaamni dhufeen shakku.

مُرِيْبٍ ۙ (٢٥)

*Kan Rabbiin wajji, Rabbiin biraa ni jiraa yaadu. kan Rabbiin ilma qabaje'u,

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ

26} *Nama akkasii san azaaba jaba'atti darbaa, je'aan.

فَأَلْقَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ۙ (٢٦)

*Kaafirri, yaa Rabbi sheyxaanatu na jallise jennaan, jaalli isaa sheyxaanni akki je'e,

﴿ قَالَ قَرِينُهُ ﴾

*Yaa Rabbii keenya an isa hin jallifne,

رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتُهُ

27} *Haa tayuu inni jallina haqarraa fa-

وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾

go'oo keessa jiraachuu ture, an irrumattin gargaare malee. an yamnan na dhagayee jallate malee an isa hin giddine, jennaan kaafirri yaa Rabbi yaaminsuma kanaan na jallise je'e.

* Jennaan Rabbiin sheyxaanafii kaafiraan akki je'e; na duratti wal hin morominaa. Moramaan isin hin fayyadduu,

قَالَ لَا تَخْصِمُوا لَدَيَّ

28} * An addunya'arratti, azaaba aakhir-a`aa kanaan isin sodaachisuu, isinii dabarseen j iraa, itti amanuu diddaniij kibsiiftan, azaaba isinitti muree.

وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾

*Dubbi san keessatti, jechi kiyya, hin jirjiiramu. Guyyaa qiyaama'aa kana waan isinitti mure.hin jirjiiruu, ni gubattan,

مَا يَدُلُّ الْقَوْلُ لَدَيَّ

29} *An gabroota kiyya dilii. yookaa cubbuu malee qixaaxee, hin miidhu

وَمَا أَنَا بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾

*Guyyaa ibidda jahannamiin jennu:,

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ

*Guutamtee? ida'atuu dandeessaa jennu?,

هَلْ أَمْتَلَاتِ

30} *Kan ibiddi jahannam wanni naa idaatan jirtii jee bololee.guyyaa san nam tokkolleen hin miidhamu, dilii malee qixaaxamee. takkaa sawaaba waan gaarii addunya'arratti dalagee dhabee.

وَنَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾

*Gaafas jannanni warra amanee Rabbi sodaatuf dhiyeeffamte,

وَأَرْفَعَتِ الْجَنَّةُ لِمُنْتَفِعِينَ

31} *Bakka irraa fagoo hin tayinitti isaanitti dhiyeeffamtee ijaan argan.

عِوَابٍ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾

*Wanni warra Rabbi sodaatun je'amu, jannanni kun, waan addunya'arratti ni argattan je'anii baallamni isinii seena

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ

*Jennaanin sun nama gara ibaadaa Rabbii

لِكُلِّ أَوْبٍ

deebi'u hundaafi,

32} *Kan shari'aa Rabbii eegatu.

حَفِظْ ٣٢

*Nama Rabbi sodaatu kanuma ijaan hin argin, fago'otti,

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ

33} *Kan qalbii Rabbi sodattun ,qalbii gara Rabbii deebiteen, tan dilii hundarraa deebiteen, dirree qiyaama'aa, fuula Rabbii dura dhaabbate, nama waan dubbanneen beekkameef jannanni qophaaye.

وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ ٣٣

*Wanni warra jannataatin je'amu, jannata seenaa,

أَدْخُلُوهَا

*Isinii malaaykan, yookaa Rabbiin isiniratti salaammatu, takkaa isinii ibiddarraa, takkaa waan hamtuu hundarraa, nagaya baye. Takkaa isinii warra jannata keessa jiru, kan akka Hguurilkgayni'irratti salaammatu. seenaa jechu'u,

بِسَلَامٍ

*Guyyaan warri jannataa, jannata seenu sun,

ذَلِكَ

34} *Guyyaa teesuma zalaalami'ii, kan dhumiinsa hin qabne, kan hin duune, kan qananii isarraa hin baane.

يَوْمَ الْخُلُودِ ٣٤

*Warra jannataatif, waan isaan barbaadan hundaatu janata keessa, isaanif jira

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا

35} *Arnmallee sawaaba waan isaan dala-

وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ٣٥

ganirraa heddu'uu, kan waan isaan barba-adanirra gudda'aa kan nuti idaanee ,isaanif kenninuutu, nu bira, isaanifjira. wanni waan argatan hundarra gudda'aa argaa Rabbiiti.

*Kuffaara qureyshi'ii dura warra anbiyaa kijibsiisee, Rabbitti kafare, meeqaatam balleessine,

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ

*Kan jarri sun kuffaara qureyshiidharra karaa hundaan jajjabo'oo,

هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا

*Duuba ormi sun biyya keessa olii gad yaa'an. yookaa naannawan,

فَقَبَّوْا فِي الْبَلَدِ

36} *Bakka azaaba Rabbii jalaa itti bayan,
bakka du'a jalaa itti bayan, argatu' uuf.
Haa tayuu ni dhaban.

هَلْ مِنْ مَّجِيبٍ ﴿٣٦﴾

*Waan jalqaba suura'arraa hanga asitti
dubbanne keessa,
*Gorsaatu j ira,

إِنَّ فِي ذَلِكَ

لَذِكْرٍ

*Nama aylii qabuuf, namni aylii hin
qabne, gorsan fudhatuu,
*Takkaa nama gorsa dhageeffateef,

لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ

أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ

37} *Isaa qalbii godhee caqasu.

وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾

*Dhugumaan samii torbaaniifii. dachii,

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

*Ammallee waan isaan lamaan jidduu
jiru uumnee jirra,

وَمَا بَيْنَهُمَا

*Hanga guyyaa jahaa keessatti jalqabni
alhadu maayyin jum'ata,

فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ

38} *Waan san uumu'urraa dadhabbiin

وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٣٨﴾

nun tuyne, wanni dadhabbiin isan tuqiniif, dadhabbiin sifa waan umameeti malee, sifa Rabbiitii miti, Rabbiin dandayaadhaa dadhabaa hin je'amuu, ammas Rabbiin waan uumu hunda tuqu'uunii mitii jechaan uuma, taye je'aanii wanni sun numa taatii ,nama akkanatti dadhabbiin ni argatmtii? Wanni yahuudan jettu Rabbiin eega dachi'ii samii, waan isaan la maan jidduu jiru, guyyaa jahatti uumee .alhadarraa hanga jumkgaadhatti, dadhabeeti, guyyaa sabti'ii hara baafate jetti. duuba Rabbiin isaanirratti deebisee dadhabbiin nun tuyn'e je'ee, isaan kijibsiisee,

*Yaa ergamaa kiyya Muhammad waan yahuudan jettee kijibdu kanarratti, waan Rabbiin hin malleen isa dubbatuu kanarratti qixaaxamu'uuf taa'anii obsii eegee yaa ergamaa kiyya,

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ

*Salaati, sii Rabbii kee faarsu,

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

*Odo aduun hin bane ,salaata subhgi'ii
salaati jechu'

قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ

39} *Seensa adu'uu duras salaati sun salaata zuhri'iitifi, salaata asgri'iitii.

وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾

*Halkanis salaatii Rabbii kee ibaadi, salaanni halkanii maghribaafii ishaa'iidhaa 40} *Ammas salaata shaman fardii booda, sunnaa salaati, takkaa makgnaan isaa waytii dubbanni keessatti Rabbii kee tasbiiha godhi. waan isaan hin mallerraa isaa qulqulleessi isa faarsu'uun wajji jechu.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ

وَأَذْبُرَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾

*Yaa namana waanin an je'u dhagaye,

وَأَسْمِعْ

*Gaafa namni lallabu lallabu,

يَوْمَ يَنَادِ الْمُنَادِ

41} *Bakka nama hundatti dhiyaatturra

مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾

dhaabbatee, bakka namuu isa dhagayurra dhaabbatee. takka bakka lafa tanarraa sami'itti ol dhiyaatturra dhaabbatee lallabu, bakkeen akkaan sami'itti ol dhiyaattu, dhagaa beytulmaqdisii namni achirraa dhaabbatee lallabu israafiili. wanni inni je'ee lallabu. yaa lafee dhumte. yaa hidda cicite, yaa foon ciccirarne. yaa rifeensa adda faca'e. Rabbiin dirree qiyaama'atti walitti qabamaa isiniin je'a, firdii isaa eeggatu'uuf. je'eti lallaba.

*Guyyaa khalqiin dhagayu

يَوْمَ يُسْمَعُونَ

*Garrii haqaa. takkaa garrii haqaan afuu-

الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ^ع

famtu dhagayan. sun garrii lammeysa'aa tan qabri'ii nama kaasu'uuf afuufamtuu namni afuufu israafiili, eega lallabee garrii afuufa. Takkaa eega afuufee lallab, takkaa namni lallabu jibriilii, kan garrii afuufu israafiili,

*Guyyaan lallabi'iifii, garrii dhagayan,

ذَلِكَ

42} *Guyyaa qabri'ii bayu'uuti.

يَوْمَ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾

*Nuti addunya'arratti ni jiraachifnaa ni ajjeefua,

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُ

43} *Namuun gara keenya deebi'a.

وإِنَّا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾

*Guyyaa dachiin warra qabrii keessa jirurraa baqayxee, dafanii qabri'ii bayanii gara nama isaan yaamuu ceyan,

يَوْمَ تَشَقُّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ^ع

44} *Sun khalqii walitti qabuu, nurratti laafu.

ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾

*Nuti waan kuffaari je'u ni beyna irraa

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ ^ط

isaan gaafatu'uu teenya,

*Ati yoo isaan amanuu didan dirqi'iin isaan hin amansiiftu. kun odoo jihaadatti hin ajajamimini takkaa, nama qajeeluu dide, iimaana qalbii isaa keessatti uumuu hin dandeessu jechu, sun dalagaa Rabbiitii, 45} *Qur'aana kanaan nama azaaba Rabbii sodaatu gorsi isaan mu'minaa.

وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ

فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾